

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Jarmily Urbancovej v právnej veci žalobcu: **O. H., s. r. o.**, I., právne zastúpený: *JUDr. K. K.*, advokát, Advokátska kancelária K., K. a partneri, s. r. o., V., proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová ul. č. 13, 975 04 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. **I/226/12449-77674/2008/990618-r** zo dňa 06. októbra 2008, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 13S/92/2008-46 zo dňa 09. júna 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 13S/92/2008-46 zo dňa 09. júna 2009 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného č. I/226/12449-77674/2008/990618-r zo dňa 06. októbra 2008 z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume **330,96 Eur** k rukám právneho zástupcu žalobcu, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu zo dňa 05.12.2008, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. I/226/12449-77674/2008/990618-r zo dňa 02. októbra 2008 o potvrdení rozhodnutia Daňového úradu Trenčín (ďalej len „správca dane“) č. 645/230/44475/08/Ksi zo dňa 19. júna 2008, ktorým bol žalobcovi podľa § 35b ods. 1 písm. a/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“) vyrubený sankčný úrok za obdobie od 27. mája 2008 do 16. júna 2008 v sume 225.693,- Sk z dôvodu oneskoreného zaplataenia priznanej dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2008 v sume 23.138.274,- Sk.

Krajský súd v prejednávanej veci zisťoval, či daňové orgány dostatočne zistili skutkový stav, či napadnuté rozhodnutie je riadne odôvodnené a či bolo vykonané riadne daňové konanie. Z obsahu administratívneho spisu vyplýval nesporný skutkový stav; žalobcovi dňa 26.05.2008 vznikla povinnosť podať daňové priznanie a zaplatiť daň z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2008 v sume 23.138.274,- Sk (ďalej len „predmetná daňová povinnosť, príp. daňový nedoplatok“), pričom žalobca si povinnosť podať daňové priznanie splnil dňa 26.05.2008. Daň z pridanej hodnoty za uvedené zdaňovacie obdobie bola splatná v pondelok 26.05.2008, pretože posledný 25. deň hmotnoprávnej lehoty za uvedené zdaňovacie obdobie pripadol na voľný deň, nedeľu. Dňa 26.05.2008 žalobca podal žiadosť o započítanie splatnej dane s pohľadávkou, ktorú mal voči štátnej rozpočtovej organizácii, Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, v sume 119.772.100,- Sk. Uvedenú pohľadávku žalobca získal postúpením na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 23.05.2008 uzavretej s postupcom, obchodnou spoločnosťou D., pričom postupca oznámil dlžníkovi – Ministerstvu vnútra SR listom zo dňa 23.05.2008 postúpenie časti pohľadávky. O pohľadávke rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom,

č. k. 2Cb/21/2003-197 zo dňa 03.07.2006 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR, č. k. 1Obo/256/2006 zo dňa 18.12.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.01.2008. Správca dane žiadosť o započítanie daňovej povinnosti s pohľadávkou žalobcu voči štátnej rozpočtovej organizácii zaslal Daňovému riaditeľstvu pracovisko Trenčín na ďalší postup schválenia požadovaného započítania pohľadávok, pričom správca dane bol taktiež u žalobcu miestnym zisťovaním (s kladným výsledkom) preveriť, či predmetnú pohľadávku voči rozpočtovej organizácii riadne eviduje v účtovníctve. Rozpočtová organizácia zaplatila žalobcovi dlh dňa 16.06.2008 a žalobca v tento deň zaplatil priznanú daňovú povinnosť, toho času už daňový nedoplatok, a to v plnej výške 23.138.274,- Sk a súčasne zobral žiadosť o započítanie pohľadávky späť. Na základe späťvzatia žiadosti žalobcu o započítanie pohľadávky správca dane konanie o započítanie pohľadávky zastavil a za obdobie od 27. mája 2008 do 16. júna 2008 žalobcovi vyrubil sankčný úrok za oneskorené zaplatenie priznanej daňovej povinnosti.

Krajský súd sa stotožnil so záverom žalovaného správneho orgánu, že žalobca nebol v čase podania žiadosti o započítanie pohľadávky daňovým dlžníkom s daňovou pohľadávkou podľa § 63a ods. 1 a § 63a ods. 3, písm. c/ zákona o správe daní a preto nebolo možné požadovať od štátnej rozpočtovej organizácie ako správcu pohľadávky potvrdenie o uznaní záväzku voči žalobcovi. Daňové orgány podľa krajského súdu postupovali v súlade s § 35b zákona o správe daní, keď žalobcovi vyrubili sankčný úrok za predmetné obdobie, kedy bol v omeškaní s platením dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2008. Podľa názoru krajského súdu žalovaný dostatočne zistil skutkový stav, vyvodil z neho správny záver a vo veci rozhodol v súlade so zákonom.

Proti vyššie uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie zo dňa 22.07.2009, ktorým žiada napadnutý rozsudok zmeniť tak, že zruší rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vráti mu vec na ďalšie konanie.

Podľa názoru žalobcu započítanie pohľadávok nebolo vykonané pre chýbajúce potvrdenie od príslušnej rozpočtovej organizácie o uznaní záväzku, ktorý zodpovedal pohľadávke daňového dlžníka a žalovaný v rozpore so zákonom bezodkladne nevyžiadal od rozpočtovej organizácie potvrdenie o uznaní záväzku a preto sa započítanie neuskutočnilo. Podľa žalobcu žalovaný ako aj správca dane porušili zásady daňového konania upravené v § 2 ods. 1 a 2 zákona o správe daní pri posudzovaní žiadosti

o započítanie daňovej pohľadávky a pri vyrubení peňažnej sankcie. Žalobca tvrdí, že daňové orgány postupovali v rozpore s účelom ustanovenia § 63a ods. 7 zákona o správe daní a vyrubili sankčný úrok napriek tomu, že v súlade so zákonom využil inštitút započítania, pričom k započítaniu nedošlo z dôvodov na strane žalovaného. Žalobca bol dobromyseľný v tom, že dôjde k započítaniu pohľadávok a po zániku možnosti započítania konal bezodkladne tak, že bol zachovaný záujem štátu na riadnom platení daní.

Žalovaný sa k odvolaniu vyjadril v tom zmysle, že zákon o správe daní jednoznačne stanovuje postup správcu dane a žalovaného, ku ktorému sú na základe čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a § 2 ods. 1 zákona o správe daní jednoznačne viazaní. Žalovaný v súlade s § 63a ods. 6 zákona o správe daní overil údaje v žiadosti žalobcu, zistil ich nesúlad so zákonom v tom, že v čase podania žiadosti o započítanie pohľadávok žalovaný nebol daňovým dlžníkom, a preto nemohol požiadať príslušného správcu pohľadávky o potvrdenie, že záväzok zodpovedajúci pohľadávke daňového dlžníka uznáva. K potvrdeniu pohľadávky správcom pohľadávky nedošlo, došlo k jej zaplateniu, preto nenastalo započítanie pohľadávok. Podľa názoru žalovaného žalobca zaplatil svoju daňovú povinnosť oneskorene, a preto na nezapočítanú pohľadávku sa podľa § 65a ods. 7 zákona o správe daní vzťahuje § 35b zákona o správe daní. Na základe uvedeného žalovaný navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a podľa § 250ja ods. 3 OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku z nižšie uvedených dôvodov.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca využil právo vyplývajúce z ustanovenia § 63a ods. 1 až ods. 3 zákona o správe daní a podal žiadosť o započítanie jeho daňového nedoplatku na dani z pridanej hodnoty s jeho pohľadávkou, ktorú evidoval voči štátnej rozpočtovej organizácii, získanej na základe zmluvy o postúpení pohľadávky s treťou osobou.

Je nepochybné, že žalobca podal žiadosť o započítanie daňových pohľadávok (ďalej len „žiadosť“) v ten istý deň, ako podal daňové priznanie za predmetnú daňovú povinnosť na DPH, ktorý bol zároveň posledným dňom na podanie daňového priznania a posledným dňom na zaplatenie priznanej daňovej povinnosti.

Taktiež je nepochybné, že spolu s obsahovo úplnou žiadosťou v zmysle § 63a ods. 3 zákona o správe daní o vykonanie zápočtu daňovej povinnosti s pohľadávkou žalobcu voči štátnemu rozpočtu predložil všetky relevantné listinné dôkazy preukazujúce oprávnenosť jeho nároku, pričom z ich obsahu vyplývalo, že pohľadávka žalobcu nie je premlčaná.

Neopomenuteľná je taktiež skutočnosť, že žalobca dobrovoľne uhradil plnú výšku priznanej daňovej povinnosti, v tom čase daňového nedoplatku, akonáhle, resp. v ten istý deň, ako mu bola zo strany štátnej rozpočtovej organizácie zaplatená pohľadávka, ktorá mala byť predmetom zápočtu s jeho daňovým nedoplatkom, pričom na základe uvedenej skutočnosti zoberal späť písomným podaním svoju žiadosť o zápočet daňovej pohľadávky.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 250ja ods. 3 OSP, ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 tohto zákona.

Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 1a písm. a/ zákona o správe daní na účely tohto zákona sa rozumie daňou daň podľa osobitných zákonov vrátane sankčného úroku a úroku, ako aj pokuty a poplatky ustanovené zákonom, ktoré spravuje správca dane.

Podľa § 2 ods. 1 až 3 a ods. 6 zákona o správe daní v daňovom konaní sa postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených v daňovom konaní. Správca dane postupuje v daňovom konaní v úzkej súčinnosti s daňovými subjektmi a pri vyžadovaní plnenia ich povinností v tomto konaní použije len také prostriedky, ktoré ich najmenej zaťažujú a umožňujú pritom správne vyrubiť a vybrať daň. Správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo. Pri uplatňovaní daňových predpisov v daňovom konaní sa berie do úvahy vždy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre určenie alebo vybratie dane.

Podľa § 35b ods. 1 písm. a/ zákona o správe daní sankčný úrok vyrubí správca dane daňovému subjektu, ak daň priznanú v daňovom priznaní alebo hlásení alebo vlastnú daňovú povinnosť priznanú v daňovom priznaní nezaplatí v lehote alebo vo výške podľa osobitného zákona.

Podľa § 63a ods. 1 zákona o správe daní na účely započítania daňových pohľadávok sa za daňovú pohľadávku považuje daňový nedoplatok. Ak má daňový úrad alebo colný úrad daňovú pohľadávku voči daňovému dlžníkovi a daňový dlžník má zároveň pohľadávku voči štátnej rozpočtovej organizácii, možno tieto pohľadávky navzájom započítať. Započítaním takéto pohľadávky zaniknú vo výške, v ktorej sa kryjú, a to dňom doručenia potvrdenia daňového riaditeľstva alebo colného riaditeľstva o započítaní pohľadávky daňovému dlžníkovi.

Podľa § 63a ods. 2 zákona o správe daní započítať možno len nepremlčané pohľadávky, ak výška pohľadávky v jednotlivom prípade presiahne 331,94 Eura.

Podľa § 63a ods. 3 zákona o správe daní úkonom daňového dlžníka smerujúcim k započítaniu daňových pohľadávok je žiadosť o započítanie.

Podľa § 63a ods. 4 zákona o správe daní daňový úrad alebo colný úrad úplnú žiadosť podľa odseku 3 postúpi spolu s potvrdením výšky a identifikácie daňovej pohľadávky podľa odseku 3 písm. c/ daňovému riaditeľstvu alebo colnému riaditeľstvu. Ak daňový dlžník nepredloží daňovému úradu alebo colnému úradu úplnú žiadosť, daňový úrad alebo colný úrad vyzve daňového dlžníka na doplnenie žiadosti v lehote najmenej ôsmich dní a poučí

ho o následkoch nevyhovenia výzve. Do predloženia úplnej žiadosti daňovým dlžníkom sa postup podľa odseku 8 prvej vety neuplatní.

Podľa § 63a ods. 7 zákona o správe daní, ak daňová pohľadávka zanikla započítaním v plnej výške, daňový úrad alebo colný úrad môže vyrubiť sankčný úrok podľa § 35b len za obdobie odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti dane do dňa predchádzajúceho dňu doručenia žiadosti o započítanie daňovej pohľadávky daňovému úradu alebo colnému úradu. Ak daňová pohľadávka zanikla započítaním čiastočne, na tú časť daňovej pohľadávky, ktorá zanikla započítaním, sa pri vyrubení sankčného úroku vzťahuje prvá veta; na nezapočítanú časť daňovej pohľadávky sa vzťahuje § 35b.

Podľa § 26 ods. 1 zákona o správe daní, ak sa v daňovom konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol príslušný orgán, je správca dane takýmto rozhodnutím viazaný. Inak si môže správca dane o takejto otázke urobiť úsudok alebo dať príslušnému orgánu podnet na začatie konania.

V preskúmvanej veci bolo medzi účastníkmi sporné, či bol zákonný postup správcu dane pri striktnom aplikovaní § 35b zákona o správe daní, v zmysle ktorého vyrubil žalobcovi sankčný úrok za oneskorené zaplatenie dane z pridanej hodnoty, pričom rozhodným obdobím na uloženie sankcie bolo obdobie od podania žiadosti na započítanie daňového nedoplatku s pohľadávkou žalobcu voči rozpočtovej organizácii štátu do dňa dobrovoľného uhradenia predmetného daňového nedoplatku žalobcom z dôvodu zániku podmienok na realizáciu zápočtu pohľadávok, nakoľko rozpočtová organizácia svoj záväzok voči daňovému dlžníkovi uhradila pred vydaním potvrdenia príslušného daňového riaditeľstva o započítaní, prípadne pred vydaním oznámenia o nezapočítaní pohľadávok (§ 63a ods. 6 zákona o správe daní).

Z obsahu preskúmvaných správnych rozhodnutí vyplýva, že pri hodnotení skutkového stavu sa správca dane ako i odvolací správny orgán obmedzili čisto len na skúmanie naplnenia formálnych podmienok zákona, resp. sankčnej normy, pričom počet dní omeškania s platbou priznanej daňovej povinnosti v spojení s jej oneskorene zaplatenou sumou subsumovali pod skutkovú podstatu § 35b ods. 1 zákona o správe daní bez toho, aby s prihliadnutím na okolnosti tohto prípadu a celkovú platobnú disciplínu žalobcu voči štátnemu rozpočtu vykladali aplikovanú normu v spojení s § 63a zákona o správe daní, a to v súlade s ich zmyslom ako i s využitím princípov ústavnej ochrany práv a záujmov nie len štátu, ale i ochrany a oprávnených záujmov fyzických a právnických osôb vyplývajúcich

z čl. 1 ods. 1 a 152 ods. 4 ústavy, taktiež premietnutých do zásad daňového konania upravených § 2 ods. 1 až ods. 3 a ods. 6 zákona o správe daní.

Ustanovenie § 35b ods. 1 zákona o správe daní a poplatkov tak ako väčšina noriem verejného práva upravuje v záujme generálnej prevencie podmienky ukladania sankcií za porušenie povinností stanovených zákonom všeobecne, pričom sa predpokladá deliktuálna spôsobilosť trestaného daňového subjektu a jeho zavinenie. Žiadna právna norma, prípadne ucelený hmotnoprávny alebo procesný administratívny predpis nemôže pri úprave právnych vzťahov, práv a povinností upravovať všetky podrobnosti a situácie, ktoré môžu pôsobením správnych orgánov, účastníkov konaní a tretích osôb nastať. Medzeru v zákone, ktorý je potrebné aplikovať možno odstrániť výkladom zákona vychádzajúcim predovšetkým z ústavne chránených základných zásad právneho štátu ako i z účelu zákona, prípadne jeho konkrétne aplikovanej normy.

Účelom inštitútu započítania daňových pohľadávok s pohľadávkami daňových dlžníkov voči štátnym rozpočtovým organizáciám nie je len zníženie objemu daňových nedoplatkov, ale i pozitívna motivácia daňových subjektov k daňovej disciplíne ako i s prihliadnutím na zásadu proporcionality aj ochrana práv a oprávnených záujmov daňových subjektov vo vzťahu k ich vlastníctvu a neprimeranému znižovaniu ich majetku. Navyše využívaním zápočtu uvedených pohľadávok sa uplatňuje zásada hospodárnosti daňového konania odpadnutím predpokladaných nevyhnutných výdavkov daňového exekučného konania, prípadne sa môžu znižovať výdavky štátneho rozpočtu spojené s výkonom exekučného konania vedeného voči rozpočtovej organizácii na návrh oprávneného daňového subjektu.

Vo svetle okolností tohto prípadu, kedy žalobca ako daňový subjekt s určitým oprávneným legitímnym očakávaním vyplývajúcim z inštitútu započítania daňového nedoplatku nezaplatí priznanú daňovú povinnosť, sa čisto formálne aplikovanie zákona pri uložení sankcie za oneskorené zaplatenie daňovej povinnosti javí ako tvrdé, nespravodlivé a v rozpore s účelom zákonnej úpravy započítania daňových nedoplatkov s pohľadávkami daňových subjektov voči štátnym rozpočtovým organizáciám, a to predovšetkým z dôvodu, že zánik podmienok na vykonanie požadovaného zápočtu pohľadávok nebol spôsobený zavineným konaním, resp. opomenutím žalobcu ako daňového dlžníka, ale konaním tretej osoby, t. j. rozpočtovej organizácie. V takomto špecifickom prípade je správny orgán výnimočne povinný aplikovať právnu normu s využitím správnej úvahy pri zachovaní

správneho hodnotenia dôkaznej situácie, napr. i s využitím inštitútu predbežnej otázky vo vzťahu k predpokladanému rozhodnutiu o žiadosti žalobcu o započítanie pohľadávok, pričom je potrebné v zmysle zásad daňového konania brať do úvahy každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti a pritom prihliadať na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo. Z úkonov žalobcu voči správcovi dane je zrejmé, že skutočným obsahom jeho omisívneho konania spočívajúceho v nezaplatení daňovej povinnosti nie je vedomé alebo nevedomé porušenie právnej normy prikazujúcej včasné zaplatenie plnej výšky priznanej dane, ale vedomé splnenie podmienok na vykonanie zápočtu daňovej povinnosti žalobcu s jeho pohľadávkou voči štátnej rozpočtovej organizácii. Je evidentné, že žalobca sa v záujme dodržania jeho povinností voči štátnemu rozpočtu a taktiež v záujme ochrany jeho vlastníctva vedome správal tak, aby mu po podaní žiadosti na zápočet pohľadávok nevznikol ani jeden deň omeškania s platením priznanej dane podliehajúci sankčnému postihu podľa § 35b ods. 1 v spojení s § 63a ods. 7 prvá veta zákona o správe daní, čoho dôkazom je i ďalšie jeho konanie spočívajúce v okamžitom zaplatení daňového nedoplatku v deň, kedy došlo k zániku podmienok na zápočet pohľadávok uhradením jeho pohľadávky rozpočtovou organizáciou. Z uvedeného nemožno usudzovať, že by konanie žalobcu bolo špekulatívne v snahe vyhnúť sa plateniu daní.

V rámci procesu skúmania splnenia náležitostí žiadosti a podmienok na vykonanie požadovaného zápočtu pohľadávok správca dane a ani príslušné daňové riaditeľstvo neurobilo voči žalobcovi žiaden úkon, (okrem miestneho zisťovania u žalobcu zameraného na preverenie účtovania postúpenej pohľadávky voči štátnej rozpočtovej organizácii, ktorého výsledok bol mimochodom pre žalobcu priaznivý a teda mohol ho utvrdiť v predpoklade pozitívneho rozhodnutia o zápočte pohľadávok), ktorým by bola zo strany správnych daňových orgánov žalobcovi vytýkaná neúplnosť žiadosti o vykonanie zápočtu pohľadávok, nespôsobilosť pohľadávky žalobcu voči rozpočtovej organizácii na zápočet, prípadne nedostatok jeho aktívnej legitímácie na podanie uvedenej žiadosti.

Pri posudzovaní skutkového stavu za účelom rozhodovania o uložení sankčného úroku za oneskorené zaplatenie daňovej povinnosti žalobcu mal správca dane ako i odvolací správny orgán dôsledne vyhodnotiť všetky okolnosti prípadu s využitím vyššie uvedených zásad výkladu aplikovanej právnej normy, pričom mal podľa § 26 ods. 1 zákona o správe daní brať do úvahy dôvod späťvzatia žiadosti na zápočet pohľadávok ako i skúmať náležitosti žiadosti o vykonanie zápočtu pohľadávok, obsah listinných príloh a spôsobilosť pohľadávky žalobcu

voči rozpočtovej organizácii a o vo vzťahu k otázke výsledku rozhodovania o žiadosti žalobcu o zápočet pohľadávok si mal o tejto otázke urobiť úsudok, ktorý by bol jedným z dôvodov na vyrubenie nulového sankčného úroku.

Argumentácia žalovaného k dôvodom včasného nerozhodnutia o žiadosti žalobcu na zápočet pohľadávok spočívajúca v tom, že nemohol požiadať správcu pohľadávky (Ministerstvo vnútra SR) o jej potvrdenie a uznanie, pretože žalobca v čase podania žiadosti o vykonanie zápočtu pohľadávok nebol daňovým dlžníkom, neobstojí, nakoľko plynutím času a to nasledujúci deň po podaní žiadosti, 27.05.2008 a teda i v čase rozhodovania o jeho žiadosti, žalobca už daňovým dlžníkom bol a na podanej žiadosti naďalej trval, ako to i vyplýva z jeho konania súladného s obsahom žiadosti. Plynutím času a konaním žalobcu zanikol nedostatok jeho aktívnej legitímácie na podanie uvedenej žiadosti a trvanie na splnení tejto podmienky len z dôvodu jazykového výkladu zákona je príliš reštriktívny výklad. Vo vzťahu k chýbajúcemu potvrdeniu a uznaniu pohľadávky jej správcom bolo potrebné brať do úvahy jej dobrovoľné zaplatenie Ministerstvom vnútra SR, nakoľko týmto úkonom de facto konkludentne uznalo svoj záväzok voči žalobcovi, ako i obsah priložených rozsudkov, z ktorých vyplývalo, že pohľadávka nebola premlčaná, a teda bola spôsobilá na vykonanie zápočtu.

Uložiť sankciu za vyššie uvedených skutkových zistení a subsumovať konanie žalobcu výhradne formálnym spôsobom pod skutkovú podstatu ustanovenia § 35a ods. 1 zákona o správe daní je podľa názoru súdu v rozpore s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie zákonov musí byť v súlade s ústavou, v danom prípade s článkom 1 ods. 1 Ústavy SR. Právna istota a spravodlivosť, ako princípy materiálneho právneho štátu podľa názoru súdu nepripúšťajú v konkrétnych prípadoch ukladať sankcie za správne delikty, pri ktorých úprave nie je prísne zohľadnený princíp individuálnej zodpovednosti za skutok. V danom prípade konanie a správanie sa žalobcu v súlade s legitímnym očakávaním pri využití inštitútu upraveného verejným právom nemožno považovať za protiprávne konanie, ak podmienky na realizáciu uplatneného inštitútu zaniknú v dôsledku úkonu tretej osoby nezávisle od vôle žalobcu. V takom prípade sankcionovanie žalobcu súd nemôže posudzovať ako zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v medziach žaloby preskúmal odvolaním

napadnutý rozsudok krajského súdu, sporné rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu, procesný postup predchádzajúci ich vydaniu ako i obsah administratívneho spisu a na základe vyššie uvedeného v spojitosti s citovanými ustanoveniami zákonov rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O náhrade trov konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v celkovej sume 330,96 Eur pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za podanú žalobu a odvolanie proti rozsudku krajského súdu v sume 132,- Eur a z náhrady trov právneho zastúpenia, a to odmeny advokáta v sume 198,96 Eur podľa § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov za dva úkony právnej služby v roku 2008 (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 04.12.2008 a podanie žaloby na krajský súd dňa 05.12.2008), 2 x 1.465,- Sk, t. j. 2 x 48,63 € = 97,26 € + DPH 2 x 278,35 Sk, t. j. 2 x 9,24 € = 18,48 € + paušál 2 x 190,- Sk, t. j. 2 x 6,31 € = 12,62 € a za jeden úkon právnej služby v roku 2009 (podanie odvolania proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne dňa 23.07.2009), t. j. 53,49 € + DPH 10,16 € + paušál 6,95 €. Hodnoty boli prepočítané konverzným kurzom 1 Eur = 30,126 Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal žalobcovi náhradu trov konania v advokátom uplatnenej sume, ktorý náhradu trov vyčíslil podľa § 10 ods. 2 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) za jeden úkon právnej služby v sume 237,34 Eur, pretože podľa dnes už ustálenej súdnej praxe treba pri výpočte náhrady tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby do 31.mája 2009 postupovať podľa § 11 ods. 1 citovanej vyhlášky, t. j. za jeden úkon právnej služby patrí 1/13 z výpočtového základu stanoveného pre každý rok osobitne.

Tento názor vychádza z predmetu správneho súdnictva, ktorým je v prvom rade prieskum rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktoré priznávajú najrôznejšie verejné práva alebo ukladajú verejnoprávne povinnosti, pričom základným kritériom, ktorý súd uplatňuje v tomto prieskume, je posúdenie, či postup a samotné napadnuté rozhodnutie správneho

orgánu je zákonné alebo nie. Ide teda zásadne o veci, ktoré nie je možné objektívne oceniť v peniazoch. Správne súdnictvo nie je založené na nachádzaní subjektívnych práv jednotlivca vrátane určovania ich spornej výšky pri peňažnom plnení. Z týchto dôvodov sa súdna prax a následne na to aj legislatíva (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 209/2009 Z. z. účinná od 01. júna 2009), priklonili k názoru, že úkony právnej pomoci vykonané advokátom v správnom súdnictve treba posudzovať ako hodnotu veci alebo práva, ktoré nemožno vyjadriť v peniazoch (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III.ÚS 92/09-9 zo dňa 01. apríla 2009 – www.concourt.sk).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. mája 2010

JUDr. Ida Hanzelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková